

PISMO BOLNIKOM

OB SVETOVNEM DNEVU BOLNIKOV

11. FEBRUARJA 2021

Letošnji svetovni dan bolnikov zaznamujeta pandemija koronavirusa SARS-CoV-2 in z njim povezana bolezen covid-19. Zato ga bomo praznovali z mislijo na ohranjanje zdravja. Spodbudi naj v nas zavest, da je zdravje dar, ki ga moramo negovati in zanj skrbeti. Zdravje ni samoumevno, kot smo mislili. Je dobrina, ki naj zaseda visoko mesto v naših življenjih. Bolezen, ki se je pojavila kot posledica izvirnega greha, ni v skladu z Božjo stvariteljsko močjo, zato v Svetem pismu beremo o mnogih ozdravljenjih tako v Stari kakor v Novi zavezi.

Evangeliji so prepredeni z zgodbami o najrazličnejših ozdravljenjih. Iz njih je razvidno, da je Jezus razumel in cenil sposobnost zdravljenja. Tri četrte Jezusovih čudežev je neposredno povezanih s fizičnim ali duševnim ozdravljenjem. Ko Jezus pokliče Levija, ki se imenuje tudi cestinar Matej, na kritike pismoukov iz vrst farizejev, ki godrnjajo, češ da je ter pije s cestninarji in grešniki, odgovori: »Ne potrebujejo zdravnika zdravi, ampak bolni. Nisem prišel klicat pravičnih, ampak grešnike« (Mr 2,17; prim. Mt 9,12-13; in Lk 5,31-32). Jezus sebe imenuje zdravnika. Nekateri ga tudi imenujejo veliki zdravnik. Jezus večkrat, neposredno ali posredno, namiguje na sebe kot na zdravnika. Pravi, da zdravi ne potrebuje zdravnika. Prav tako drži, da se zdravi ne zanima za zdravnika. Prva stvar, da nekdo sprejme zdravnika, je spoznanje, da je bolan. Šele potem more slediti njegovim navodilom.

Tudi Janezov evangelij, ki se v marsičem razlikuje od sinoptičnih evangelijev, predstavi Jezusa kot velikega zdravnika. Gre za ozdravitev v kopeli Betesda (tudi Betsajda). Jezus, ki gre v Jeruzalem, da se udeleži judovskega praznika,

se raje odloči, da preživi nekaj svojega časa z zapuščenimi in izobčenimi kakor pa ob polnih prazničnih mizah hrane in pijače. Njegov usmiljeni pogled se ustavi pri hromem moškem s preprostim vprašanjem: »Bi rad ozdravel?« (Jn 5,6). Jezus je hotel v njem vneti gorečo željo po ozdravitvi, ki je bila prvi korak do bolnega človeka.

Evangelist Matej že na začetku Jezusovega javnega delovanja povzame njegove dejavnosti. »Jezus je hodil po vsej Galileji. Učil je po njihovih shodnicah in oznanjal evangelij kraljestva. Ozdravljaval je vsakovrstne bolezni in vsakovrstne slabosti med ljudstvom« (Mt 4,23). Preseneča seznam bolnikov, ki jih je ozdravil: »Prinesli so k njemu vse bolnike, ki so jih mučile različne bolezni in nadloge, tudi obsedene, božjastne in hrome, in jih je ozdravil« (v. 24). Opis posameznih ozdravitev se začne v 8. poglavju. Matej na prvo mesto postavi ozdravljenje gobavca (prim. Mt 8,1-4; tudi v Mr 1,40-45 in Lk 5,12-16) oziroma bolj natančno očiščenje gobavca. Razlog je, da je bila gobavost huda, torej kužna oziroma nalezljiva bolezen, ki močno prizadene kožo, sluznice in živce. Včasih je bila kar skupno ime za telesne bolezni. Gobavost v svetopisemskem pomenu ni le katera koli bolezen, ampak označuje več vrst kožnih bolezni, ki so povzročale obredno nečistost. To je predpisovala oziroma zapovedovala Mojzesova postava. V Tretji Mojzesovi knjigi, v poglavjih 13 in 14, so predpisi za ravnanje v primeru gobavosti in o očiščenju od nje. Bolezen je bila dolgotrajna in nalezljiva, zato so se borili z njo tako, da so bolnika osamili. Bil je obredno nečist in je moral živeti ločeno od zdravih ljudi (prim. 3 Mz 13,45-46). V 17. poglavju Lukovega evan-

gelija se Jezus sreča z desetimi gobavci, ki pa jih ne ozdravi z dotikom, ampak jih takoj pošlje, naj se pokažejo duhovnikom. Jezus, ki ozdravlja vsakovrstne bolezni, v primeru hudo nelezljive bolezni spoštuje Mojzesovo postavo in ukrepe, ki jih mora družba, še zlasti pa gobavci, spoštovati.

Tudi v prvi krščanski skupnosti so se dogajali čudeži ozdravljenja. Na kar nekaj mestih v Apostolskih delih beremo, kako apostol Peter v Kristusovem imenu ozdravlja bolnike ali izganja hude duhove ter celo obudi mrtvo Tabito (prim. Apd 9,36-43). Tudi drugi apostoli so delali znamenja in čudeže, kakor pravijo Apostolska dela v 5. poglavju: »Po rokah apostolov se je dogajalo veliko znamenj in čudežev med ljudmi; ... In tako so prinašali bolnike na ceste ter jih polagali na ležišča in nosila ... in takšne, ki so jih mučili nečisti duhovi; in vsi so bili ozdravljeni« (Apd 5,12a.15a.16b).

Zato so zgodnji cerkveni očetje našemu Gospodu dali naziv »Božji (Božanski) zdravnik«. Sv. Ignacij Antiohijski pravi: »Kot zdravnika imamo tudi Gospoda, našega Boga Jezusa Kristusa, edinorojenega Sina in Besedo, še preden se je začel čas, ki pa je nato postal tudi človek po Mariji Devici. ... Bil je življenje, a je postal podvržen pokvarjenosti, da bi lahko naše duše osvobodil smrti in pokvarjenosti, jih ozdravil in jim povrnil zdravje, ko so bile bolne z brezbožnostjo in hudobnimi poželenji.« Ali pa sv. Efrem Sirski: »Jezus je zdravilec vsega, ko je prišel dol z neba kot zdravilo življenja za zdravljenje človeštva iz stanja bolezni, ki je nihče drug ni mogel pozdraviti.« Ta duhovna teologija je kot sinteza zveze med boleznijo in izvirnim grehom, pa tudi ozdravljenja in Božjega delovanja Kristusa v svetu.

Greh je duhovna bolezen, pri kateri je Kristus kot zdravnik edini zdravilec. Bolezen je smrtonosna. Najmanjša količina je usodna. Le Božji zdravnik jo lahko ozdravi. Drugega zdravila ni, kot so zakramenti, še zlasti zakrament bolniškega maziljenja. Zaključek Jakobovega pisma je temelj zakramenta bolniškega maziljenja (prim. Jak 5,13-16). Molitev vere in priprošnja h Gospodu bosta rešili bolnika. Maronitsko bogoslužje maziljenja jasno govori o Gospodu, ki ozdravlja vse bolezni: »O Sveti Oče, Božanski zdravnik duš in teles, ki si poslal svojega Sina, našega Gospoda, Jezus Kristus, da ozdravi vse bolezni in prinese rešitev od smrti in zla; naj to sveto maziljenje po milosti Kristusa, tvojega Sina, ozdravi tvojega služabnika vsake bolezni duše in telesa ter mu omogoči, da s Kristusom daje čast Tebi in Svetemu Duhu, zdaj in na veke vekov. Amen.«

Žal pa danes zaradi zdravstvene krize bolniki s koronavirusno boleznijo umirajo neprevideni, saj so izolirani bodisi v bolnišnicah bodisi domovih za starejše občane. V večini primerov jim duhovnik ne more podeliti zakramentov, saj ni član »covid tima«. Kakor prejemajo zdravila za zdravljenje telesa, bi jim bilo treba zagotoviti tudi duhovno zdravilo. Volja in pripravljenost pri duhovnikih sta, le sistem je tog in okorel. V prihodnje bi bilo treba na tem intenzivneje delati in v podobnih zdravstvenih krizah v proces zdravljenja vključiti duhovnika ter tako bolje poskrbeti za duhovno oskrbo umirajočih.

Naj nas letošnji 29. svetovni dan bolnikov opomni, da so naša življenja krhka in smo vsi, še bolj pa bolniki, invalidi in starejši, potrebni dobre zdravstvene in duhovne oskrbe, ki jo po zakramentih daje Jezus, Božji zdravnik.

Roman Travar